
ISSN 2078-1628

*Міністерство освіти і науки України
Східноєвропейський університет
економіки і менеджменту*

***Вісник
Східноєвропейського університету
економіки і менеджменту***

Науковий журнал

***СЕРІЯ:
ЕКОНОМІКА І МЕНЕДЖМЕНТ***

Виходить 2 рази на рік

Заснований у серпні 2007 року

№ 2 (25), 2018

Черкаси 2018

ВІСНИК
Східноєвропейського університету
економіки і менеджменту

Серія: економіка і менеджмент
Науковий журнал

2 (25), 2018

*Журнал включено до переліку наукових фахових видань України з економічних наук (наказ Міністерства освіти і науки України № 1328 від 21.12.2015)
Журнал «Вісник Східноєвропейського університету економіки і менеджменту» входить до таких міжнародних наукометричних баз реферування та індексування: Російський індекс научного цитування, Росія (<http://elibrary.ru/>), Index Copernicus Journals Master List, Польща (<http://www.indexcopernicus.com/>), Google Академія (<http://scholar.google.com.ua>)*

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

Почесний редактор: Аблязов Р. А., д. т. н., професор, заслужений діяч науки і техніки України, академік Інженерної академії України, президент Східноєвропейського університету економіки і менеджменту.

Головний редактор: д. е. н. Савченко С. О.

Заступники головного редактора: д. е. н. Козловський В. В.; к. е. н. Дмитрук Б. П.

Редакційна колегія: д. е. н. Шпак Л. О.; д. е. н. Войтоловський М. В.; д. е. н. Ус Г. О.; д. е. н. Чудаєва І. Б.; д. е. н. Михайленко С. В.; д. е. н. Сергєєва Л. Н.; д. е. н. Кисель Р.; д. е. н. Медведєв В. Ф.; д. е. н. Чаплигін В. Г.; к. е. н. Сукач О. М.; к. і. н. Захарова І. В.

Відповідальний секретар: Дешевенко Л. П.

Науковий журнал публікує статті з економічних проблем підприємств різних галузей промисловості, національного господарства, менеджменту, маркетингу, підготовлені науково-педагогічними працівниками, науковими співробітниками, аспірантами та здобувачами наукових ступенів вищих навчальних закладів, а також ученими та спеціалістами інших організацій, підприємств, установ.

Призначений для науковців, викладачів, аспірантів і студентів, спеціалістів національного господарства, державних і регіональних органів управління.

- Статті для публікації в науковому журналі відбираються на умовах конкурсу.
- Відповідальність за достовірність фактів, дат, назв, імен, прізвищ, цифрових даних, які наводяться, несуть автори статей.
- Редакція може публікувати статті в порядку обговорення, не поділяючи точки зору авторів.

ЗМІСТ**УПРАВЛІННЯ НАЦІОНАЛЬНИМ ГОСПОДАРСТВОМ ТА РЕГІОНАЛЬНА ЕКОНОМІКА**

<i>Шпак Л. О.</i> Принципи формування та реалізація регіональної політики розвитку туристично-рекреаційного комплексу	5
<i>Мохненко А. С., Федорчук О. М., Протосвіцька О. І.</i> Управління конкурентоспроможністю підприємства на основі застосування системного підходу	13
<i>Заболотній С. В., Могілей С. О.</i> Застосування диференціальної моделі Еванса для аналізу динаміки валютних коливань	25
<i>Дешевенко Л. П., Щербина С. І.</i> Сергій Подолінський – фундатор української школи фізичної економії	31
<i>Коваль О. О.</i> Особливості ринку праці Черкаської області.....	40
<i>Буряк Є. В.</i> Механізм системного розвитку процесів соціальної консолідації та економічної інтеграції: регіональний аспект	46
<i>Гулак Д. В.</i> Кластерна політика у будівельній галузі України: проблеми та можливості адаптації світового досвіду.....	56
<i>Бондаренко Л. Ф., Хиль Л. П.</i> Сучасні проблеми розвитку та напрями підтримки малого та середнього бізнесу в Україні	65

ЕКОНОМІКА ТА УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВАМИ

<i>Савченко С. О., Манькута Я. М.</i> STEM-освіта як сучасний підхід до інноваційного розвитку вищої освіти.....	72
<i>Перевозова І. В., Даляк Н. А.</i> Застосування теорії нечітких множин для оцінки надійності бізнес-клієнта підприємства	78
<i>Лисенко О. М.</i> Сертифікація як інструмент системи управління персоналом.....	90
<i>Гордієнко Л. А.</i> Методичні підходи визначення оптимальності соціальних нормативів	99
<i>Панасенко Л. М., Германенко Л. М.</i> Методологічні аспекти цілепокладання у системі стратегічного управління розвитком підприємства	108
<i>Пухальська Я. П.</i> Оцінка ефективності управління збутовою діяльністю підприємства.....	115

МЕНЕДЖМЕНТ І АДМІНІСТРУВАННЯ

<i>Задорожний І. С., Задорожний С. В., Козловська С. Г.</i> Інновації у сфері менеджменту, створення мережевих структур, їхня роль і майбутнє	123
---	-----

ФІНАНСИ, БАНКІВСЬКА СПРАВА ТА СТРАХУВАННЯ

<i>Пріхно І. М.</i> Проблеми банківського кредитування в Україні	137
--	-----

ОБЛІК І ОПОДАТКУВАННЯ

<i>Ус Г. О., Гріднева Д. В.</i> Проблемні питання коригування амортизаційних нарахувань: бухгалтерський та податковий аспекти.....	146
--	-----

НАШІ АВТОРИ	152
--------------------------	-----

Про набір до аспірантури зі спеціальності 051 «Економіка».....	154
--	-----

CONTENTS

NATIONAL ECONOMY MANAGEMENT AND REGIONAL ECONOMY

<i>Shpak L.</i> Principles of Formation and Implementation of Regional Development Policy in Tourist and Recreational Complex	5
<i>Mokhnenko A., Fedorchuk A., Protosvitska O.</i> Management of Enterprise Competitiveness Based on a Systematic Approach	13
<i>Zabolotnii S., Mogilei S.</i> Application of Differential Evans Model for Analysis of Currency Fluctuations	25
<i>Deshevenko L., Shcherbyna S.</i> Serhyi Podolynsky – Founder of the Ukrainian School of Physical Savings.....	31
<i>Koval O.</i> Features of Cherkasy Region Labor Market	40
<i>Buriak I.</i> Mechanism of Systemic Development of Social Consolidation Processes and Economic Integration: Regional Aspects	46
<i>Hulak D.</i> Cluster Policy in Ukraine’s Construction Industry: Problems and Possibilities of the Adaptation of the World Experience	56
<i>Bondarenko L., Khil L.</i> Current Problems of Development and Directions for Support of Small and Medium Business in Ukraine	65

ECONOMY AND BUSINESS MANAGEMENT

<i>Savchenko S., Mankuta Ya.</i> STEM-Education as a Modern Approach to Innovative Development in Higher Education	72
<i>Perevozova I., Daliak N.</i> Application of Fuzzy Sets’ Theory to Evaluate the Reliability of Enterprise Business Client	78
<i>Lysenko O.</i> Certification as a Personnel Management System Tool	90
<i>Gordienko L.</i> Methodological Approaches for Determining the Optimality of Social Norms.....	99
<i>Panasenko L., Germanenko L.</i> Methodological Aspects of Goal Setting in Strategic Management System Enterprise Development	108
<i>Pukhalska Ya.</i> Evaluation of the Effectiveness in Management Sales Activity of the Enterprise	115

MANAGEMENT AND ADMINISTRATION

<i>Zadorozhnyi I., Zadorozhnyi S., Kozlovska S.</i> Innovations in the Sphere of Management, Creation of Networks, Their Role and the Future	123
--	-----

FINANCE, BANKING BUSINESS AND INSURANCE

<i>Prikhno I.</i> The Problems of Bank Lending in Ukraine.....	137
--	-----

ACCOUNTING AND TAXATION

<i>Us G., Hridnieva D.</i> Problems of Improvement of Mortgage Properties: Accounting and Taxation Aspects	146
--	-----

<i>OUR AUTHORS</i>	152
---------------------------------	-----

Postgraduate Registration and Enrolment in Speciality 051 Economics.....	154
--	-----

УПРАВЛІННЯ НАЦІОНАЛЬНИМ ГОСПОДАРСТВОМ ТА РЕГІОНАЛЬНА ЕКОНОМІКА

УДК 338.43-057.212

JEL Classification: I38, L83, O18, Q26, R11

Шпак Л. О.

Східноєвропейський університет економіки і менеджменту

ПРИНЦИПИ ФОРМУВАННЯ ТА РЕАЛІЗАЦІЯ РЕГІОНАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ РОЗВИТКУ ТУРИСТИЧНО-РЕКРЕАЦІЙНОГО КОМПЛЕКСУ

У статті розкрито основні економічні проблеми розвитку та регулювання туристично-рекреаційного комплексу в країні. Розглянуто шляхи вирішення існуючих проблем в туристично-рекреаційному комплексі України.

Ключові слова: туристично-рекреаційний комплекс, туристичні ресурси, регіональна політика, індустрія туризму.

Shpak L.

East European University of Economics and Management

PRINCIPLES OF FORMATION AND IMPLEMENTATION OF REGIONAL DEVELOPMENT POLICY IN TOURIST AND RECREATIONAL COMPLEX

The article deals with the main economic problems of development and regulation of the tourist-recreational complex in the country. Ways of solving existing problems of tourist recreational complex of Ukraine are considered.

Keywords: tourist and recreational complex, tourism resources, regional policy and tourism industry.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Агафонова Л. Г., Агафонова О. С. Туризм, готельний та ресторанний бізнес: ціноутворення, конкуренція, державне регулювання : навч. посібник для студ. вищ. навч. закл. К. : Знання України, 2002. 352 с.
2. Кифяк В. Ф. Організація туристичної діяльності в Україні [Текст] : навч. посіб. Чернівці : Книги-XXI, 2003. 300 с.
3. Любіцева О. А. Ринок туристичних послуг. К. : Альтерпрес, 2002. 436 с.
4. Мальська М. П., Худо В. В., Чубук В. І. Основи туристичного бізнесу : навч. посіб. К. : ЦУЛ, 2004. 272 с.
5. Ресторанне господарство і туристична індустрія в ринкових умовах : збірник наукових праць Київського нац. торгово-економічного ун-ту / Ред. кол. : Рядовий М. І., Орлова Н. Я., Ткаченко Т. К. : КНТЕУ, 2002. 168 с.
6. Туризм и

УДК 334.78: 338.2

JEL Classification: M11, L32, P51

Мохненко А. С., Федорчук О. М.
Херсонський державний університет

Протосвіцька О. І.
ПВНЗ «Міжнародний університет бізнесу і права»

УПРАВЛІННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА НА ОСНОВІ ЗАСТОСУВАННЯ СИСТЕМНОГО ПІДХОДУ

Проведено аналіз теоретичних і методичних основ доцільності застосування системного підходу до управління конкурентоспроможністю підприємства. Розглянуто шляхи забезпечення системності в управлінні конкурентоспроможністю підприємства як відкритої господарської системи. Надані пропозиції щодо складу комплексу стратегічних документів внутрішньофірмового планування, розробка яких дозволить забезпечити реалізацію системного підходу до управління конкурентоспроможністю на підприємстві. Приділено увагу складу та функціям внутрішньофірмових структур управління конкурентоспроможністю на підприємстві в галузі теплопостачання.

Ключові слова: конкурентоспроможність, група компаній підприємство, системний підхід, документообіг, стратегія, управління.

Mokhnenko A., Fedorchuk A.
Kherson State University
Protosvitska O.

Private Higher Educational Institution International University of Business and Law

MANAGEMENT OF ENTERPRISE COMPETITIVENESS BASED ON A SYSTEMATIC APPROACH

The analysis of theoretical and methodological foundations of the feasibility of applying a systematic approach to managing the competitiveness of the enterprise is conducted. The ways of ensuring consistency in the management of enterprise competitiveness as an open economic system are considered. Proposals for the composition of the complex strategic documents of intra-planning, the development of which will ensure the implementation of a

systematic approach to managing the competitiveness of the enterprise are considered. Attention is paid to the composition and functions of internal corporate structures for managing the competitiveness of enterprises in the field of heat supply.

Keywords: *competitiveness, group of companies, enterprise, system approach, document circulation, strategy, management*

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Друкер П. Як забезпечити успіх у бізнесі: новаторство і підприємництво : пер. з англ. В. С. Гуля. К. : Україна, 1994. 319 с.
2. Клейнер Г. Б. Системный подход к стратегии предприятия // Современная конкуренция. 2009. № 1. С. 100–118.
3. Малік М. Й., Нужна О. А. Конкурентоспроможність аграрних підприємств: методологія і механізми : монографія. К. : ННЦ ІАЕ, 2007. С. 198–202.
4. Месель-Веселяк В. Я. Підвищення конкурентоспроможності аграрного сектору економіки України // Економіка АПК. 2007. № 1. С. 28–34.
5. Мохненко А. С. Економічна сутність конкуренції і конкурентоспроможності // Таврійський науковий вісник. Херсон, 2010. № 68. С. 165–171.
6. Портер М. Конкуренция. М. : Вильямс, 2005. С. 67–69.
7. Саблук П. Т., Кропивко М. Ф. Кластеризація як механізм підвищення конкурентоспроможності та соціальної спрямованості аграрної економіки // Економіка АПК. 2010. № 1. С. 3–12.
8. Тимошенко А. В., Хомяченко О. Н. Организационные аспекты стратегического управления конкурентоспособностью промышленного предприятия // Вестник РАЕН. 2015. № 2. С. 145–148.
9. Фатхутдинов Р. А. Управление конкурентоспособностью организации. М. : Эксмо, 2005. С. 441–442.
10. Федорчук О. М., Ковальов В. В. Моніторинг інфраструктури аграрної сфери: теоретичні, методологічні та практичні аспекти конкурентоспроможності підприємств : монографія / [Федорчук О. М. та ін.]. Одеса : ОНЕУ, 2017. С. 347–354.

Дата надходження до редакції – 26.09.2018 р.

УДК 519.86

JEL Classification: C61

Заболотній С. В.

Черкаський державний технологічний університет

Могілей С. О.

Східноєвропейський університет економіки і менеджменту

ЗАСТОСУВАННЯ ДИФЕРЕНЦІАЛЬНОЇ МОДЕЛІ ЕВАНСА ДЛЯ АНАЛІЗУ ДИНАМІКИ ВАЛЮТНИХ КОЛИВАНЬ

У статті розглядаються моделі встановлення рівноважної ціни на ринку деякого товару, зокрема модель Еванса. Виконується побудова розширеної диференціальної моделі Еванса, що враховує темп зміни ціни на товар. Адаптація такої розширеної моделі проводиться на прикладі аналізу динаміки валютних коливань курсу української гривні до долару США.

Ключові слова: диференціальна модель, курс валют, валютний ринок, рівноважна ціна, модель Еванса.

Zabolotnii S.

Cherkasy State Technological University

Mogilei S.

East European University of Economics and Management

APPLICATION OF DIFFERENTIAL EVANS MODEL FOR ANALYSIS OF CURRENCY FLUCTUATIONS

The article deals with the model of establishing equilibrium prices in the market of some goods, in particular, the Evans model. Extended differential Evans model is constructed, taking into account the rate of change in the price of goods. Adaptation of such an extended model is held through the analysis of the dynamics of currency fluctuations of the Ukrainian hryvnia exchange rate to the US dollar.

Keywords: differential model, exchange rate, currency market, equilibrium price, Evans model.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Колемаев В. А. Математическая экономика : учебник для вузов. Москва : ЮНИТИ-ДАНА, 2002. 168 с.
2. Кривда О. В., Сидоренко Ю. В., Романова Д. П. Прогнозування динаміки економічних процесів за допомогою методів фрактальної геометрії // Економічний вісник НТУУ «КПІ». 2017. № 14.
3. Бобрицька Г. С., Петренко О. Є., Філатова Л. Д. Математичне моделювання прогнозу валютного курсу в Україні в умовах кризового стану // Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії та практики. 2017. № 23. С. 268–273.
4. Зражевський О. Г. Методи побудови моделей для довгострокового прогнозування фінансових часових рядів // Системні дослідження та інформаційні технології. 2010. № 1. С. 123–142.
5. Домбровський В. А., Крижанівський І. М. та ін. Вища математика : підручник. Тернопіль : Видавництво Карп'юка, 2003. 480 с.
6. Сайт finance.ua [Електронний ресурс]. Режим доступу : <https://charts.finance.ua/ru/currency/official/-/1/usd>.

Дата надходження до редакції – 10.09.2018 р.

Дешевенко Л. П.

Східноєвропейський університет економіки і менеджменту

Щербина С. І.

Черкаський державний бізнес-коледж

СЕРГІЙ ПОДОЛИНСЬКИЙ – ФУНДАТОР УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ ФІЗИЧНОЇ ЕКОНОМІЇ

У статті представлені оригінальні та новаторські ідеї С. Подолінського, що стали теоретичною та методологічною базою фізичної економії, адже тільки знання природних законів розкриває сутність ринкової економіки, бо тільки фізична економія, біля витоків якої стояв Подолінський, може розкрити сутність ринкового господарювання.

***Ключові слова:** соціально-економічна теорія, енергетична економіка, фізична економія, економічне життя, фінанси, енергетичний бюджет, праця, регіональна економіка.*

Deshevenko L.

East European University of Economics and Management

Shcherbyna S.

Cherkasy State Business College

SERHYI PODOLYNSKY – FOUNDER OF THE UKRAINIAN SCHOOL OF PHYSICAL SAVINGS

In the article the original and innovative ideas of S. Podolynsky which have become the theoretical and methodological basis of physical savings are given.

***Keywords:** social-and-economic theory, energetic economy, physical savings, economic life, finance, energetic budget, labour, region economy.*

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Воробйова Л. Л. Формування наукових шкіл: українська школа фізичної економії // Економіка України. 2008. № 5. С. 66–76.
2. Злупко С. Економічна наука і наукознавство: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Львів : Тріада – плюс, 2006. 774 с.
3. Корнійчук В., Шевчук В. Фізична економія: українська школа // Економіка України. 2006. № 5. С. 55–63.
4. Ковальчук В., Сарай М. Українські прибічники соціалістичної ідеї в другій половині XIX ст. // Вісник Тернопільської академії народного господарства. 2004. № 3. С. 219–226.
5. Крюкова І. Ціннісна енергетика природно-економічної взаємодії в цивілізаційному контексті // Економіст. 2008. № 3. С. 45–47.
6. Корнійчук Л. Історія економічної думки України : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. К. : Видання КНЕУ, 2004. 431 с.
7. Українська економічна думка: хрестоматія / [упор. С. М. Злупко]. К. : Знання, 1998. 448 с.
8. Шевчук В. Ідеї

УДК 331.5

JEL Classification: E24

Коваль О. О.

Східноєвропейський університет економіки і менеджменту

ОСОБЛИВОСТІ РИНКУ ПРАЦІ ЧЕРКАСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Наведені теоретичні погляди на поняття «ринок праці» та показники, за допомогою яких аналізується ринок праці. Запропоновано систему показників, що дозволяє виявити особливості регіонального ринку праці. На основі запропонованих показників здійснений аналіз ринку праці Черкаській області за 9 місяців 2018 року. В результаті аналізу виявлено особливості ринку праці за кількістю зареєстрованого безробіття, чисельністю населення та його природним рухом. Визначені проблеми в статистиці зареєстрованого безробіття, які спотворюють облік кількості безробітних. На основі проведеного аналізу сформовані пропозиції стосовно покращення ситуації на ринку праці Черкаської області.

Ключові слова: ринок праці, безробіття, зареєстроване безробіття, рівень безробіття, пропозиція робочої сили, чисельність постійного населення, природний рух населення.

Koval O.

East European University of Economics and Management

FEATURES OF CHERKASY REGION LABOR MARKET

The theoretical views on the concept of the labor market and indicators by means of analyzing the labor market are given. A system of indicators which allows to identify the features of the regional labor market is proposed.

On the basis of the proposed indicators the labor market analysis of Cherkasy region for 9 months of 2018 was carried out. The analysis revealed the peculiarities of the labor market by the number of registered unemployment, population and its natural movement. Problems in registered unemployment statistics that distort the accounting of the number of unemployed are identified.

On the basis of the analysis proposals regarding the improvement of the situation on Cherkasy region labor market were made.

Keywords: *labor market, unemployment, registered unemployment, unemployment rate, supply of labor force, permanent population, natural population movement.*

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Брич В. Я. Регулювання ринку праці: регіональні аспекти. К. : НЦ ЗРП, 1997. 217 с.
2. Завіновська Г. Т. Економіка праці : навч. посібник. К. : КНЕУ, 2003. 300 с.
3. Зелінська А. М. Сучасний стан та тенденції розвитку ринку праці в Україні // Глобальні та національні проблеми економіки. 2017. Випуск 17. С. 562–565.
4. Кочума І. Ю. Стан зайнятості та безробіття в Україні на сучасному етапі // Фінансовий простір. 2011. № 3. С. 119–126.
5. Маршавін Ю. М. Шляхи удосконалення інституційного забезпечення розвитку ринку праці України // Зайнятість та ринок праці : міжвідомчий науковий збірник. 2001. Вип. 14. С. 99–110.
6. Майсюра О. М. Безробіття та наслідки його впливу на економіку країни // Економіка та держава. 2010. № 8. С. 60–61.
7. Петюх В. М. Ринок праці. К. : КНЕУ, 1999. 288 с.
8. Ярова Л. Г. Аналіз рівня безробіття в Україні та напрямки його подолання [Електронний ресурс] // Глобальні та національні проблеми економіки : електронне наукове фахове видання. 2015. Випуск 4. С. 752–755. Режим доступу : <http://www.global-national.in.ua/issue-42015/12-vipusk-4-berezen-2015-r/668-yarova-l-g-analiz-rivnya-bezrobittya-v-ukrajini-ta-napryamki-jogorodolannya>.
9. Сайт Головного управління статистики в Черкаській області [Електронний ресурс]. Режим доступу : <http://www.ck.ukrstat.gov.ua>.

Дата надходження до редакції – 19.06.2018 р.

УДК 332.135:364

JEL Classification: M14; O47; R13

Буряк Є. В.

Кременчуцький національний університет імені Михайла Остроградського

МЕХАНІЗМ СИСТЕМНОГО РОЗВИТКУ ПРОЦЕСІВ СОЦІАЛЬНОЇ КОНСОЛІДАЦІЇ ТА ЕКОНОМІЧНОЇ ІНТЕГРАЦІЇ: РЕГІОНАЛЬНИЙ АСПЕКТ

У статті розглянуто інтеграційний механізм соціальної консолідації в систему регіональних економічних відносин. Доведено, що запровадження концепції соціальної консолідації доцільно розглядати в розрізі взаємодії між регіональними та місцевими органами влади, представниками бізнес-середовища і територіальної громади. Визначено, що зазначений механізм набуває реалістичного виміру за умови безумовного взаємного врахування інтересів усіх учасників інтеграційного процесу.

Ключові слова: *регіон, соціальна консолідація, інтеграція, системний розвиток.*

MECHANISM OF SYSTEMIC DEVELOPMENT OF SOCIAL CONSOLIDATION PROCESSES AND ECONOMIC INTEGRATION: REGIONAL ASPECTS

The integration mechanism of social consolidation in the system of regional economic relations is considered in the article. It is proved that introduction of social consolidation concept should be considered in a section of interaction between regional and local authorities, representatives of a business environment and territorial community. It is defined that the specified mechanism gets realistic measurement on condition of unconditional mutual accounting of interests of all participants in the integration process.

Keywords: *region, social consolidation, integration, system development.*

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Бондар-Підгурська О. В. Управління процесом гармонізації національних інтересів в контексті інноваційного соціально-орієнтованого розвитку України // Вісник Кременчуцького національного університету імені Михайла Остроградського. Сер.: Економічні науки. 2014. № 1. С. 83–95.
2. Бондарчук Я. О. Роль галузевих угод у становленні соціального діалогу в незалежній Україні // Історичні студії суспільного прогресу. 2016. Випуск IV. С. 26-34.
3. Економіка України: підсумки перетворень та перспективи зростання / за ред. Гейця В. М. К. : Ін-т. екон. прогноз., 2000. 432 с.
4. Економічна енциклопедія / Відповідальний редактор С. В. Мочерний. К. : Академія. Т. 1, 2000. 863 с. Т. 2, 2001. 847 с. Т. 3, 2002. 952 с.
5. Каплан Ю. Механізми прямого народовладдя на місцевому рівні [Електронний ресурс] / Офіційний сайт Національного інституту стратегічних досліджень. Режим доступу : http://old.niss.gov.ua/Monitor/Juli08/10.htm#_ftnref1.
6. Кішіньова О. В. Залучення громадян до прийняття рішень на регіональному та місцевому рівні [Електронний ресурс] / Спільнота кращих держслужбовців України. Режим доступу : <http://www.kds.org.ua/blog/kishinova-ov-zaluchennya-gromadyan-do-prijnyattya-rishen-na-regionalnomuta-mistsevomu-rivni>.
7. Любохинець Л. С. Соціальне партнерство як інструмент регулювання соціально-трудових відносин в Україні [Електронний ресурс] // Теоретичні та прикладні питання економіки. 2013. Вип. 28 (1). С. 262–270. Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/Tpre_2013_28%281%29_36.
8. Мельник С. В. Механізм регулювання соціально-трудової сфери України. К. : Соцінформ, 2009. 478 с.
9. Назарук О. В., Шубалий О. М. Соціальний діалог як механізм активного регулювання соціально-трудових відносин // Економічний форум. 2016. № 3. С. 364–370.
10. Рудницький С. Категорія «механізм» у суспільних науках // Освіта регіону: політологія, психологія, соціальні комунікації. 2011. № 4. С. 111–120.
11. Савранська Г. М. Розвиток національної моделі соціального партнерства у контексті забезпечення соціальної безпеки України // Державне управління: теорія та практика. 2013. № 2. С. 140-150.
12. Сорочишин М. В. Консультації як організаційно-правова форма соціального діалогу у сфері праці // Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія: Юриспруденція. 2015. № 15. Т. 1. С. 119–122.
13. Фоміна О. О. Механізм регулювання соціально-трудових відносин на засадах відповідальності // Вісник Донецького національного університету економіки і

торгівлі ім. Михайла Туган-Барановського. Економічні науки. 2013. № 3. 14. Чернявська Є. І. Щодо узгодженості та гармонізації інтересів учасників економічної діяльності / Є. І. Чернявська // Вісник Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля. 2016. № 3. С. 181–186. 15. Шедяков В. Є. Гармонізація інтересів у постіндустріальному суспільстві механізмами виробничої демократії та соціального партнерства // Економічний вісник Запорізької державної інженерної академії. 2016. Вип. 3 (03). С. 22–26.

Дата надходження до редакції – 10.10.2018 р.

УДК 332.14

JEL Classification: JEL R1

Гулак Д. В.

ПАТ «Черкасиобленерго»

КЛАСТЕРНА ПОЛІТИКА У БУДІВЕЛЬНІЙ ГАЛУЗІ УКРАЇНИ: ПРОБЛЕМИ ТА МОЖЛИВОСТІ АДАПТАЦІЇ СВІТОВОГО ДОСВІДУ

Статтю присвячено актуальним питанням формування кластерної політики в будівельній галузі України. Визначено поняття будівельного кластера та кластерної політики. Досліджено європейський досвід кластерної політики та ключові засади її ефективності. Доведено потребу впровадження прогресивних напрацювань у сфері кластерної політики в українську практику.

***Ключові слова:** кластер, будівельний кластер, будівельна галузь, регіон, інновація.*

Hulak D.

Cherkassyoblenergo PJSC

CLUSTER POLICY IN UKRAINE'S CONSTRUCTION INDUSTRY: PROBLEMS AND POSSIBILITIES OF THE ADAPTATION OF THE WORLD EXPERIENCE

The article is devoted to the topical issues of cluster policy formation in the construction industry of Ukraine. The concept of a construction cluster and cluster policy is defined. The European experience of cluster policy and the key principles of its efficiency are researched. The need to introduce progressive developments in the field of cluster policy in Ukrainian practice has been proved.

***Keywords:** cluster, construction cluster, construction industry, region, innovation.*

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Індикатори світового розвитку. Офіційний сайт Світового банку [Електронний ресурс]. Режим доступу : <http://databank.worldbank.org/data/indicator/NY.GDP.MKTR.KD.ZG/1ff4a498/Popular-Indicators>.
2. Цепенюк Н. М. Формування будівельних кластерів в межах регіону // Збірник наукових праць Черкаського державного технологічного університету. Сер.: Економічні науки. 2009. Вип. 24 (1). С. 219–222.
3. Бондарева Н. В. Державне регулювання розвитку кластерів будівельної сфери в Україні [Електронний ресурс]. Режим доступу : http://www.nvunfu.esy.es/Archive/21_14/158_Vop.pdf.
4. Концепція кластерної політики в Україні / Федоренко В. Г., Тугай А. М., Гойко А. Ф., Джабейло В. Б. // Економіка та держава. 2008. № 11. С. 5–15.
5. Cluster policy [Електронний ресурс]. Режим доступу : <https://ec.europa.eu/growth/industry/policy/cluster/observatory/cluster-policy>.
6. The European Cluster Collaboration Platform [Електронний ресурс]. Режим доступу : <https://www.clustercollaboration.eu>.
7. Clusters at your fingertips [Електронний ресурс]. Режим доступу : <http://www.clusterobservatory.eu>.
8. EU Cluster Portal [Електронний ресурс]. Режим доступу : http://ec.europa.eu/growth/industry/policy/cluster_en.
9. Проданова Л. В., Панкова Л. І., Зайва Ю. О. Проблемні аспекти розвитку ринку будівельної галузі України // Економічний вісник Запорізької державної інженерної академії. 2016. Вип. 6 (2). С. 57–61.
10. Пинда Р. В. Регіональна політика розвитку будівельних кластерів в Україні // Економіка і регіон. 2014. № 1. С. 79–84.
11. Естонський дерев'яний будиночок – екологічність та історична надійність завдяки сучасним рішенням [Електронний ресурс]. Режим доступу : <http://woodhouse.ee>.
12. Латвійський дерев'яний будівельний кластер [Електронний ресурс]. Режим доступу : <https://woodhouses.lv>.
12. InnoBYG ER [Електронний ресурс]. Режим доступу : <http://www.innobyg.dk>.
13. Дебют. Кластер MIENK [Електронний ресурс]. Режим доступу : <http://mienk.eu>.

Дата надходження до редакції – 09.10.2018 р.

УДК 334.012.6

JEL Classification: M21

*Бондаренко Л. Ф., Хиль Л. П.
Кременчуцький льотний коледж
Національного авіаційного університету*

СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ТА НАПРЯМИ ПІДТРИМКИ МАЛОГО ТА СЕРЕДНЬОГО БІЗНЕСУ В УКРАЇНІ

На основі даних аналітичного звіту «Щорічна оцінка ділового клімату в Україні» проаналізовано основні перешкоди розвитку малого та середнього бізнесу в Україні. Досліджено тенденції розвитку даного сектору за 2014–2016 роки. Виділено основні чинники, які негативно впливають на діяльність суб'єктів господарювання. На основі ідентифікованих проблем малого підприємництва надано пропозиції щодо підвищення ефективності реформ у сприянні розвитку малого бізнесу.

Ключові слова: малий бізнес, малі та середні підприємства, суб'єкти малого підприємництва, державна політика.

*Bondarenko L., Khil L.
Kremenchug Flight College of the National Aviation University*

CURRENT PROBLEMS OF DEVELOPMENT AND DIRECTIONS FOR SUPPORT OF SMALL AND MEDIUM BUSINESS IN UKRAINE

The main obstacles based on the data of the analytical report «Annual assessment of the business climate in Ukraine», to the development of small and medium business in Ukraine are analyzed. The tendencies of development of this sector for 2014–2016 years are explored. The main factors that negatively influence the activity of business entities are highlighted. On the basis of identified problems of small business, proposals were made for improving the efficiency of reforms in promoting small business development.

***Keywords:** small business, small and medium enterprises, small business entities, state policy.*

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Аналітичний звіт «Щорічна оцінка ділового клімату в Україні: 2016 рік. За результатами опитування малого та середнього бізнесу» [Електронний ресурс]. Режим доступу : <http://www.lev.org.ua/abca.html>.
2. Колісниченко П. Т. Стан і тенденції розвитку малого та середнього підприємництва в Україні // Економіка і суспільство : електронне наукове фахове видання Мукачівського державного університету. 2017. № 11. С. 77–85.
3. Офіційний сайт Державної служби статистики України [Електронний ресурс]. Режим доступу : <http://www.ukrstat.gov.ua/>
4. Скоробогатова Н. Є. Проблеми розвитку підприємництва в реаліях української економіки // Проблеми системного підходу в економіці : фаховий збірник наукових праць Національного авіаційного університету. 2017. № 4 (60). С. 119–124.
5. Табінський В. А., Калашник М. В., Калмиков Д. В. Державна підтримка малого бізнесу як чинник соціальної політики держави // Економіка і суспільство : електронне наукове фахове видання Мукачівського державного університету. 2017. № 10. С. 126–130.

Дата надходження до редакції – 08.06.2018 р.

ЕКОНОМІКА ТА УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВАМИ

УДК 37.014.544:005

JEL Classification: A 22, C 52, I 21, J 44

Савченко С. О., Манькута Я. М.

Східноєвропейський університет економіки і менеджменту

STEM-ОСВІТА ЯК СУЧАСНИЙ ПІДХІД ДО ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ВИЩОЇ ОСВІТИ

У статті висвітлено сутність STEM-освіти як сучасного інноваційного підходу до вивчення природничо-математичних дисциплін у закладах вищої освіти. Окреслено актуальність даного підходу, а також обґрунтовано ефективність його впровадження в навчальний процес. Запропоновано бізнес-процес та моделі практичної реалізації STEM-підходу.

Ключові слова: STEM-освіта, інноваційний розвиток, модель STEM-підходу, освітня технологія.

Savchenko S., Mankuta Ya.

East European University of Economics and Management

STEM-EDUCATION AS A MODERN APPROACH TO INNOVATIVE DEVELOPMENT IN HIGHER EDUCATION

The article highlights the essence of STEM-education as a modern innovative approach to the study of natural and mathematical disciplines in higher education institutions. The relevance of this approach is determined as well as the effectiveness of its implementation in the educational process. The business process and models of the practical implementation of the STEM approach are proposed.

Keywords: STEM-education, innovative development, STEM-model, educational technology.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Фролов А. В. Роль STEM-образования в новой экономике США // Вопросы новой экономики. 2010. № 4. С. 80–91.
2. Проект концепції STEM-освіти в Україні [Електронний ресурс] : матеріали сайту mk-kor.at.ua. Режим доступу : http://mk-kor.at.ua/STEM/STEM_2017.pdf.
3. Про утворення робочої групи з питань впровадження STEM-освіти в Україні [Електронний ресурс] : Наказ МОН України від 22.11.2001 № 12/5-2. Режим доступу : <http://old.mon.gov.ua/ua/about->

ministry/normative/5219-. 4. STEM-освіта [Електронний ресурс] : матеріали сайту Інститут модернізації змісту освіти. Режим доступу : <https://imzo.gov.ua/stem-osvita>. 5. Відкриті освітні ресурси для організації навчання у контексті STEM-освіти [Електронний ресурс] / Кушнір Л. О., Валько Н. В., Осипова Н. В., Кузмич Л. В. // Відкрите освітнє е-середовище сучасного університету. 2017. № 3. С. 247–255. Режим доступу : <http://openedu.kubg.edu.ua/journal/index.php/openedu/article/view/89#.WyoHR16gRiF>. 6. Про інноваційну діяльність [Електронний ресурс] : Закон України від 05.12.2015 № 36. Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/40-15>.

Дата надходження до редакції – 15.08.2018 р.

УДК 330.46: 339.138

JEL Classification: C67, M21

Перевозова І. В., Даляк Н. А.

Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу

ЗАСТОСУВАННЯ ТЕОРІЇ НЕЧІТКИХ МНОЖИН ДЛЯ ОЦІНКИ НАДІЙНОСТІ БІЗНЕС-КЛІЄНТА ПІДПРИЄМСТВА

На основі теорії нечітких множин алгоритмізовано модель оцінки надійності бізнес-клієнта підприємства, яка дає змогу використовувати експертну інформацію про об'єкт дослідження у вигляді логічних правил; синтезувати кількісні та якісні показники у єдиний показник структурних елементів системи.

Ключові слова: нечіткі множини, нечітка база знань, терм-множини, нечітка логіка, надійність бізнес-клієнта.

Perevozova I., Daliak N.

Ivano-Frankivsk National Technical University of Oil and Gas

APPLICATION OF FUZZY SETS' THEORY TO EVALUATE THE RELIABILITY OF ENTERPRISE BUSINESS CLIENT

Algorithmic model of reliability assessment of the business client of the enterprise is based on the theory of fuzzy sets. It allows using expert information on a research object in the form of logical rules; to synthesize quantitative and qualitative indices into a single index of structural elements of a system.

Keywords: fuzzy sets, fuzzy knowledge base, term set, fuzzy logic, reliability of business client.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Ротштейн А. П. Интеллектуальные технологии идентификации: нечеткая логика, генетические алгоритмы, нейронные. Винница : Універсум-Вінниця, 1999. 320 с.

2. Заде Л. Понятие лингвистической переменной и его применение к принятию приближенных решений. М. : Мир, 1976. 165 с. 3. Леоненков А. В. Нечёткое моделирование в среде MATLAB. СПб. : БХВ – Петербург, 2003. 736 с. 4. Штовба С. Д. Введение в теорию нечетких множеств и нечеткую логику [Электронный ресурс]. Режим доступа : http://www.nsu.ru/matlab/MatLab_RU/fuzzylogic/book1/index.asp.htm. 5. Побігун С. А., Даляк Н. А. Розробка інформаційного профайлу підприємства для залучення оптимального бізнес-партнера // Економіка та управління в нафтогазовому комплексі України: актуальні проблеми, реалії та перспективи : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, м. Івано-Франківськ, 21–23 вересня 2016 р. С. 191–193. 6. Антоненко В. М., Мамченко С. Д., Рогушина Ю. В. Сучасні інформаційні системи і технології: управління знаннями : навчальний посібник. Ірпінь : Національний університет ДПС України, 2016. 212 с. (Серія «Податкова та митна справа в Україні», т. 52). 7. Mamdani, E. H. Application of fuzzy algorithms for the control of a simple dynamic // Proc. IEEE 121, 1974. P. 1585–1588.

Дата надходження до редакції – 12.10.2018 р.

УДК 331.108

JEL Classification: M12

Лисенко О. М.

*Черкаський національний університет
імені Богдана Хмельницького*

СЕРТИФІКАЦІЯ ЯК ІНСТРУМЕНТ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

У статті розглянуто сутність сертифікації персоналу, необхідність і доцільність її проведення. Проаналізовано закордонний досвід проведення обов'язкової і добровільної сертифікації персоналу. Досліджено основні переваги та потенційні вигоди від сертифікації персоналу для роботодавців, працівників і освітніх установ.

***Ключові слова:** сертифікація, персонал, трудові ресурси, управління, оцінка, кваліфікація, компетенція.*

Lysenko O.

Bohdan Khmelnytsky National University of Cherkasy

CERTIFICATION AS A PERSONNEL MANAGEMENT SYSTEM TOOL

The article examines the essence of personnel certification, the necessity and expediency of its conduct. The foreign experience of compulsory and voluntary personnel certification has been analyzed. The main advantages and potential benefits of personnel certification for employers, employees and educational institutions are investigated.

Keywords: *certification, personnel, labor resources, management, assessment, qualification, competence.*

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Про технічні регламенти та оцінку відповідності : закон України від 15 січня 2015 р. № 124-VIII // *Голос України*. 2015. 10 лютого. № 23.
2. Волкова Н., Муллін А., Сахно Т. Сертифікація персоналу: нова версія міжнародного стандарту ISO/IEC 17024 // *Стандартизація. Сертифікація. Якість*. 2014. № 4. С. 50–58.
3. Результати дослідження: більшість українських роботодавців не дивляться на диплом [Електронний ресурс]. Режим доступу : <http://vnz.org.ua/novyny/podiyi/9709-rezultaty-doslidzhennja-bilshist-ukrayinskyh-robotodavtsiv-ne-dyvljatsja-na-dyplom>.
4. В Україні 51 % молоді працює не за фахом – Служба зайнятості [Електронний ресурс]. Режим доступу : <https://ukr.segodnya.ua/politics/v-ukraine-51-molodezhi-rabotaet-ne-po-professii-sluzhba-zanyatosti-1019495.html>.
5. Бондаревська К. В., Сорокотяга Т. Л. Оцінка персоналу: сучасні методи та інструменти її проведення // *Проблеми і перспективи розвитку підприємництва*. 2013. № 2. С. 28–32.
6. Танеева Е. Ш. Международный опыт функционирования системы сертификаций персонала в сфере сервиса // *Вестник Ассоциации вузов туризма и сервиса*. 2012. № 4. С. 58–61.
7. Сертифікація вчителів початкової школи розпочнеться у 2019 році – Гриневич [Електронний ресурс]. Режим доступу : <https://www.ukrinform.ua/rubric-society/2606765-sertifikacia-vciteliv-pocatkovoi-skoli-rozpoznetsa-u-2019-roci-grinevic.html>.
8. Оцінка відповідності. Загальні вимоги до органів, що здійснюють сертифікацію персоналу (згідно ISO/IEC 17024:2012) [Електронний ресурс]. Режим доступу : http://naau.org.ua/wpcontent/uploads/2014/04/7ocinka_vidpovidnosti_zagal_ni_vimogi_do_organiv_so_zdiisnuut_sertifikaciju_personalu_zgidno_iso_iec_17024_2012_pdf.
9. Реєстр акредитованих ООВ [Електронний ресурс]. Режим доступу : <https://naau.org.ua/reyestr-akreditovanix-ooov/>.

Дата надходження до редакції – 22.08.2018 р.

УДК 336.57:161.2

JEL Classification: J16, H31, I31

Гордієнко Л. А.

Державний науково-дослідний інститут інформатизації та моделювання економіки

МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ ВИЗНАЧЕННЯ ОПТИМАЛЬНОСТІ СОЦІАЛЬНИХ НОРМАТИВІВ

Розвиток соціальної сфери, підвищення якості життя та формування ефективного соціального забезпечення зумовлюють необхідність розробки теоретичних і методологічних підходів щодо оптимізації системи соціальних нормативів в Україні. Наразі на рівні держави встановлено низку соціальних стандартів, проте й надалі відсутня ефективна система, яка реалізує конституційні права громадян та забезпечує соціальний розвиток країни.

У статті досліджено методики розрахунку прожиткового мінімуму як основи соціальних нормативів, здійснено аналіз динаміки

зміни його розміру в період соціальних реформ. Виявлені недоліки методичного характеру дозволили сформуувати конкретні пропозиції щодо вдосконалення розрахунку прожиткового мінімуму населення в Україні.

Ключові слова: соціальна політика, соціальна сфера, якість життя, державні соціальні стандарти, соціальні норми і нормативи, прожитковий мінімум, споживчий кошик.

Gordienko L.

State Scientific Research Institute for Information and Economic Modeling

METHODOLOGICAL APPROACHES FOR DETERMINING THE OPTIMALITY OF SOCIAL NORMS

The development of the social sphere, the improvement of the quality of life and the formation of effective social security necessitate the development of theoretical and methodological approaches to optimize the system of social norms in Ukraine. At present, a number of social standards are established at the state level, but there is still no effective system that implements the constitutional rights of citizens and ensures social development of the country.

The methods of calculating the subsistence minimum as the basis of social norms are analyzed and the dynamics analysis of changing its size during the period of social reforms is carried out in the article. The revealed shortcomings of the methodological nature allowed to formulate concrete proposals for improving the calculation of the subsistence minimum in Ukraine.

Keywords: social policy, social sphere, quality of life, state social standards, social norms and norms, living wage, consumer basket.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Баранник Л. Б. Населення як об'єкт соціального захисту // *Культура народів Причорномор'я*. 2011. № 212. С. 13–17.
2. Державний класифікатор соціальних стандартів та нормативів [Електронний ресурс] : Наказ Міністерства праці та соціальної політики України № 293 від 17.06.2002. Режим доступу : http://www.mlsp.gov.ua/labour/control/uk/publish/article%3Bjsessionid=1FDDE5452BFC118769744A9A7F1F8F83?art_id=38239&cat_id=102037.
3. Конституція України [Електронний ресурс] : Рішення ВРУ від 28 червня 1996 року (у редакції від 30.09.2016). Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>.
4. Латік В. В. Актуальні проблеми застосування державних соціальних стандартів та державних соціальних гарантій // *Демографія та соціальна економіка*. 2004. № 1–2 (1–2). С. 74–80.
5. Про державні соціальні стандарти і державні соціальні гарантії [Електронний ресурс] : Закон України № 2017-III від 05.10.2000 р. (у редакції від 10.06.2018 р.). Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2017-14>.
6. Про затвердження плану заходів на 2018 рік з реалізації Стратегії подолання бідності [Електронний ресурс] : Розпорядження КМУ від 14 лютого 2018 р. № 99-р. Режим доступу :

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/99-2018-%D1%80>. 7. Про прожитковий мінімум [Електронний ресурс] : Закон України № 966-XIV від 15.07.1999 р. (у редакції від 10.06.2018 р.). Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/966-14>. 8. Соціальні індикатори рівня життя населення України: статистичний збірник. К. : Державна служба статистики України, 2018. 177 с. 8. Disparities in minimum wages across the EU. URL : <https://ec.europa.eu/eurostat/web/products-eurostat-news/-/DDN-20180223-1?inheritRedirect=true&redirect=%2Feurostat%2F>. 9. Прожитковий мінімум в Україні [Електронний ресурс]. Режим доступу : <https://index.minfin.com.ua>.

Дата надходження до редакції – 12.10.2018 р.

УДК 338.48

JEL Classification: L10; O10

Панасенко Л. М., Германенко Л. М.

Східноєвропейський університет економіки і менеджменту

МЕТОДОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ЦІЛЕПОКЛАДАННЯ У СИСТЕМІ СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ РОЗВИТКОМ ПІДПРИЄМСТВА

У роботі досліджуються методологічні аспекти цілепокладання у системі стратегічного управління розвитком підприємства. Показано, що в якості ефективного інструменту ув'язування стратегічних цілей розвитку та засобів їхньої реалізації може бути застосована методологія стратегічних карт.

Ключові слова: *методологія, цілепокладання, система стратегічного управління, стратегічні карти, стратегічний напрям розвитку.*

Panasenko L., Germanenko L.

East European University of Economics and Management

METHODOLOGICAL ASPECTS OF GOAL SETTING IN STRATEGIC MANAGEMENT SYSTEM ENTERPRISE DEVELOPMENT

Goal-setting methodological aspects in strategic management system of enterprise development have been examined in this paper. It has been shown that the methodology of strategic maps can be used as an effective tool for linking strategic development goals and means of their implementation.

Keywords: *methodology, goal setting, strategic management system, strategic maps, strategic direction of development.*

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Ансофф И. Стратегический менеджмент. СПб.: Питер, 2009. 344 с.
2. Ігнат'єва І. А. Стратегічний менеджмент : підручник. К. : Каравела, 2008. 480 с.
3. Томпсон А. А., Стрикленд А. Дж. Стратегический менеджмент. Концепции и ситуации для анализа. М. : Вильямс, 2007. 928 с.
4. Маслиган О. О. Розробка стратегічної карти фінансового потенціалу виробничого підприємства // Економічний простір. 2008. № 18. С. 221–226.
5. Поканевич Ю. В. Методологія та основні концепції розробки «стратегічних карт» розвитку компанії // Торгівля і ринок України. 2009. Вип. 28. Т. 2. С. 247–252.

Дата надходження до редакції – 18.09.2018 р.

УДК 658.8.012.2

JEL Classification: L10

Пухальська Я. П.

Хмельницький національний університет

ОЦІНКА ЕФЕКТИВНОСТІ УПРАВЛІННЯ ЗБУТОВОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА

Проаналізовано особливості здійснення збутової діяльності на всіх рівнях та побудовано модель оцінки ефективності управління збутової діяльності підприємства. Завдання полягає в тому, щоб на основі аналізу макро- і мікросередовища виявити можливості розширення збуту, визначити загрози, що виникають на цьому шляху, сильні й слабкі сторони існуючої системи збуту. Оцінку зовнішньої ефективності управління збутом доцільно здійснювати шляхом стратегічного аналізу позиції підприємства на ринку, оцінки ефективності функціонування підприємства на цільовому ринку і аналізу прихильності покупців.

***Ключові слова:** збутова діяльність, зовнішньоекономічна діяльність, оцінка ефективності, управління, дослідження.*

Pukhalska Ya.

Khmelnytskyi National University

EVALUATION OF THE EFFECTIVENESS IN MANAGEMENT SALES ACTIVITY OF THE ENTERPRISE

The aim of this article is to analyze the features of implementation of marketing activities at all levels and develop a model for estimation of management efficiency in marketing activity of the enterprise. The task is to identify the threats arising in this way, the strengths and weaknesses of existing sales marketing systems based on the analysis of macro and micro environment. Evaluation of external efficiency of sales management is to be

---

undertaken by strategic analysis of the position at the enterprise market, assessing the efficiency of enterprise's operation in the target market and analysis of customer loyalty.

Keywords: *sales activity, foreign economic activity, estimation of efficiency, management, research.*

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Анурин В. Ф., Муромкина И. И., Евтушенко Е. В. Маркетинговые исследования потребительского рынка : учеб. пособ. СПб. : Питер, 2004. 270 с.
2. Балабанова Л. В., Бриндіна О. А. Маркетингова товарна політика в системі менеджменту підприємств : монографія. Донецьк : ДонДУЕТ, 2006. 230 с.
3. Куденко Н. В. Маркетингові стратегії фірми : монографія. К. : КНЕУ, 2002. 245 с.
4. Митрохіна Ю. П. Комплексний аналіз якості процедури збуту як елемента діагностики стратегічного маркетингового управління збутом // Економіка: проблеми теорії та практики : зб. наук. пр. Дніпропетровськ : ДНУ, 2008. Вип. 237. Т. I. С. 272–277.
5. Митрохіна Ю. П. Оцінка внутрішньої ефективності стратегічного маркетингового управління збутом підприємства // Вісник соціально-економічних досліджень : зб. наук. пр. Одеса : ОДЕУ, 2007. № 27. С. 217–223.

Дата надходження до редакції – 12.10.2018 р.

МЕНЕДЖМЕНТ І АДМІНІСТРУВАННЯ

УДК 336.71, 623.011

JEL Classification: G17

Задорожний І. С.

Східноєвропейський університет економіки і менеджменту

Задорожний С. В.

АБ «Укргазбанк»

Козловська С. Г.

Східноєвропейський університет економіки і менеджменту

ІННОВАЦІЇ У СФЕРІ МЕНЕДЖМЕНТУ, СТВОРЕННЯ МЕРЕЖЕВИХ СТРУКТУР, ЇХНЯ РОЛЬ І МАЙБУТНЄ

Розглядається історія створення мережеских структур у менеджменті, їхня роль у сучасному суспільстві, розвиток і майбутнє. Особлива увага приділяється мережеским структурам, які керують світовими потоками грошових коштів.

Ключові слова: мережі, підприємства, концерни, холдинги, банки, біржі, фінансово-промислові групи, транснаціональні компанії.

Zadorozhnyi I.

East European University of Economics and Management

Zadorozhnyi S.

JSB «Ukrasbank»

Kozlovska S.

East European University of Economics and Management

INNOVATIONS IN THE SPHERE OF MANAGEMENT, CREATION OF NETWORKS, THEIR ROLE AND THE FUTURE

The article deals with the history of creating network structures in management, their role in modern society, development and the future. Particular attention is paid to network structures that manage global cash flows.

Keywords: networks, enterprises, concerns, holdings, banks, exchanges, financial-industrial groups, transnational companies.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Западная социология: современные парадигмы: антология / Национальная академия наук Беларуси, Институт социологии, сост. Соколова Г. Н., сост. Титаренко Л. Г. Минск : Белорусская наука, 2015. 573 с. 2. Юзвизин И. И. Информациология

или закономерности информационных процессов и технологий в микро- и макромирах Вселенной. М. : Радио и связь, 1996. 214 с. 3. Информационное обеспечение [Электронный ресурс]. Режим доступа : <http://center-yf.ru/data/stat/Informacionnoe-obespechenie.php> 4. Хасбулатов Р. И. Международные финансы. Москва : Юрайт, 2014. 567 с. 5. Потоцкая Т. И. Изучение транснациональной деятельности компаний как элемент отраслевого анализа (на примере алмазно-бриллиантового комплекса) // Менеджмент в России и за рубежом, 2006. № 6. 6. Бузгалин А. В. Альтерглобализм: в поисках позитивной альтернативы новой империи // Век глобализации, 2012. № 1. С. 120–127. 7. Шимко П. Д., Шимко Д. П., Михайлушкин А. И. Экономика транснациональной компании : учебник и практикум для бакалаврата и магистратуры. 2-е изд., пер. и доп. М. : Издательство Юрайт, 2018. 339 с. 8. Про систему валютного регулирования і валютного контролю [Електронний ресурс] : Декрет Кабінету міністрів України від 04.10.2018 № 15-93. Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/15-93>.

Дата надходження до редакції – 17.07.2018 р.

ФІНАНСИ, БАНКІВСЬКА СПРАВА ТА СТРАХУВАННЯ

УДК 336.77(477)

JEL Classification: G 21

Пріхно І. М.

Черкаський державний технологічний університет

ПРОБЛЕМИ БАНКІВСЬКОГО КРЕДИТУВАННЯ В УКРАЇНІ

З'ясовано економічну сутність банківського кредитування та виявлено основні принципи банківського кредитування. Виконано аналіз розвитку банківського кредитування в Україні, зокрема проаналізовано загальний стан банківської системи та оцінено у динаміці обсяг, структуру і якість банківського кредитування. Виявлено основні проблеми банківського кредитування в Україні. Розроблено напрями подолання виявлених проблем банківського кредитування в Україні.

Ключові слова: банк, кредит, кредитування, ризик, валові кредити, непрацюючі кредити.

Prikhno I. M.

Cherkasy State Technological University

THE PROBLEMS OF BANK LENDING IN UKRAINE

The economic essence of bank lending is found and the basic principles of bank lending are revealed. The analysis of the development of bank lending in Ukraine was carried out, in particular, the general state of the banking system was analyzed. The dynamics of the volume, structure and quality of bank lending were evaluated. The main problems of bank lending in Ukraine are defined. Directions of overcoming the revealed problems of bank lending in Ukraine are developed.

Keywords: bank, credit, lending, risk, gross loans, inactive loans.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Macmillan Dictionaries [Електронний ресурс]. Режим доступу : <http://www.macmillandictionaries.com/dictionary-online>.
2. Вулфел Ч. Дж. Енциклопедія банківського дела и финансов [Електронний ресурс]. Самара : Корпорация Федоров, 2003. 1584 с. Режим доступу : <https://finance.cofe.ru/K/KREDIT-BANKOVSKIY>.
3. Про банки і банківську діяльність : Закон України від 07.12.2000 р. № 2121-III [Електронний ресурс]. Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2121-14>.
4. Коцовська Р. Р., Павлишин О. П., Хміль Л. М. Банківські операції : навчальний посібник. К. : УБС НБУ ; Знання, 2010. 390 с.
5. Трач С. С.

Банківське кредитування в Україні: вітчизняний та міжнародний досвід США й Великої Британії // Науковий вісник Національної академії внутрішніх справ. 2014. № 4. С. 233–244. 6. Куртвелієва Д. Д. Сучасний стан кредитування фізичних осіб в Україні та шляхи його удосконалення [Електронний ресурс] // Ефективна економіка : електронне наукове фахове видання. 2010. № 6 Режим доступу : <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=237>. 7. Основні показники діяльності банків України: показники банківської системи [Електронний ресурс]. Режим доступу : https://bank.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=34661442&cat_id=34798593. 8. Огляд банківського сектору. Жовтень 2018 року [Електронний ресурс]. Режим доступу : <https://bank.gov.ua/doccatalog/document?id=80799454>.

Дата надходження до редакції – 12.10.2018 р.

ОБЛІК І ОПОДАТКУВАННЯ

УДК: 657.2

М40 – Облік і аналіз господарської діяльності: основні положення

Ус Г. О., Гріднєва Д. В.

Східноєвропейський університет економіки і менеджменту

ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ КОРИГУВАННЯ АМОРТИЗАЦІЙНИХ НАРАХУВАНЬ: БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ТА ПОДАТКОВИЙ АСПЕКТИ

Проаналізовано норми Податкового кодексу та інших нормативних документів щодо основних засобів та висвітлено пов'язані з ними дискусійні питання. Розроблено пропозиції щодо врегулювання норм і удосконалення обліку та оподаткування операцій з основними засобами.

Ключові слова: *основні засоби, оподаткування, амортизація, експлуатація, інвентаризація.*

Us G., Hridnieva D.

East European University of Economics and Management

PROBLEMS OF IMPROVEMENT OF MORTGAGE PROPERTIES: ACCOUNTING AND TAXATION ASPECTS

The norms of the Tax Code and other normative documents concerning fixed assets are analyzed and the related discussion issues are covered. Proposals of norms and improvement regulation in accounting and taxation of operations with the main means are developed.

Keywords: *fixed assets, taxation, depreciation, exploitation, inventory.*

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Колеснікова О. М., Ганяйло О. М. Проблемні питання обліку і оподаткування операцій з основними засобами // Облік і фінанси АПК. 2018. № 3. С. 13–24.
2. Облік основних засобів в ринкових умовах : навчальний посібник / Ю. Я. Лузан, В. М. Жук, Ю. С. Рудченко та ін. К. : Юр-Агро-Веста, 2007. 256 с.
3. Податковий кодекс України від 02.12.2010 № 2755-IV [Електронний ресурс]. Режим доступу : <http://www.sta.gov.ua/doccatalog/document?id=300559>.
4. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 7 «Основні засоби» : затв. наказом Міністерства фінансів України від 27.04.2000 № 92 [Електронний ресурс]. Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=z0288-00>.
5. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 8 «Нематеріальні активи» : затв. наказом Міністерства фінансів України від 18.10.1999 № 242 [Електронний ресурс]. Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=z0750-99>.
6. Про оподаткування прибутку підприємств : Закон України від 28.12.1994 № 335/94-ВР [Електронний ресурс]. Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=334%2F94-%E2%F0>.

Дата надходження до редакції – 04.07.2018 р.

НАШІ АВТОРИ

Бондаренко Л. Ф., викладач, спеціаліст вищої категорії Кременчуцького льотного коледжу Національного авіаційного університету

Буряк Є. В., к. е. н., доцент, доцент кафедри менеджменту Кременчуцького національного університету імені Михайла Остроградського

Германенко Л. М., к. е. н., доцент, доцент кафедри обліку і оподаткування Східноєвропейського університету економіки і менеджменту

Гордієнко Л. А., к. е. н., доцент, науковий співробітник Державного науково-дослідного інституту інформатизації та моделювання економіки

Гридієва Д. В., к. е. н., доцент кафедри обліку і оподаткування Східноєвропейського університету економіки і менеджменту

Гулак Д. В., к. е. н., начальник відділу організації, нормування та оплати праці ПАТ «Черкасиобленерго»

Даляк Н. А., асистент кафедри підприємництва та маркетингу Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу

Дешевенко Л. П., к. і. н., доцент, доцент кафедри туризму Східноєвропейського університету економіки і менеджменту

Заболотний С. В., доктор технічних наук, професор, професор кафедри радіотехніки, телекомунікаційних та робототехнічних систем Черкаського державного технологічного університету

Задорожний І. С., д. т. н., професор, професор кафедри менеджменту і адміністрування Східноєвропейського університету економіки і менеджменту

Задорожний С. В., пошукач, головний економіст АБ «Укргазбанк»

Коваль О. О., к. е. н., доцент, доцент кафедри економіки підприємства Східноєвропейського університету економіки і менеджменту

Козловська С. Г., старший викладач кафедри менеджменту і адміністрування Східноєвропейського університету економіки і менеджменту

Лисенко О. М., к. пед. н., доцент кафедри якості, стандартизації та управління проектами Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького

Манькута Я. М., к. е. н., доцент кафедри економічної кібернетики Східноєвропейського університету економіки і менеджменту

Могілей С. О., викладач кафедри економічної кібернетики Східноєвропейського університету економіки і менеджменту

Мохненко А. С., д. е. н., професор Херсонського державного університету

Панасенко Л. М., к. е. н., доцент кафедри економіки підприємства Східноєвропейського університету економіки і менеджменту

Перевозова І. В., д. е. н., доцент, завідувач кафедри підприємництва та маркетингу Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу

Пріхно І. М., д. е. н., доцент, доцент кафедри фінансів Черкаського державного технологічного університету

Протосвіцька О. І., аспірант ПВНЗ «Міжнародний університет бізнесу і права»

Пухальська Я. П., к. е. н., доцент, доцент кафедри міжнародних економічних відносин Хмельницького національного університету

Савченко С. О., д. е. н., професор, проректор з науково-дослідної роботи Східноєвропейського університету економіки і менеджменту

Федорчук О. М., к. е. н., доцент Херсонського державного університету

Ус Г. О., д. е. н., професор, проректор з підготовки наукових кадрів Східноєвропейського університету економіки і менеджменту

Хиль Л. П., викладач, спеціаліст вищої категорії Кременчуцького льотного коледжу Національного авіаційного університету

Шпак Л. О., д. е. н., доцент, ректор Східноєвропейського університету економіки і менеджменту

Щербина С. І., викладач циклової комісії суспільних дисциплін, спеціаліст вищої категорії Черкаського державного бізнес-коледжу

ПРО НАБІР ДО АСПІРАНТУРИ ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 051 «ЕКОНОМІКА»

Набір до аспірантури Східноєвропейського університету економіки і менеджменту здійснюється відповідно до правил прийому, що розроблені згідно із Законом України «Про вищу освіту» від 01.07.2015 № 1556-VII (зі змінами); Умов прийому на навчання до вищих навчальних закладів України в 2017 році, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України 13 жовтня 2016 року № 1236, зареєстрованих в Міністерстві юстиції України 23 листопада 2016 року за № 1515/29645; наказу МОН України від 06.11.2015 № 1151 «Про особливості запровадження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 29.04.2015 № 266»; Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах), затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 23.03.2016 № 261; Порядку організації набору та навчання (стажування) іноземців та осіб без громадянства, затвердженого наказом МОН України 01.11.2013 № 1541 (у редакції наказу МОН України від 11.12.2015 № 1272), зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 05 січня 2016 року за № 8/28138; наказу МОН України від 21.10.2016 № 1464л «Про ліцензування освітньої діяльності на третьому освітньо-науковому рівні».

Провадження освітньої діяльності на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти Східноєвропейський університет економіки і менеджменту здійснює відповідно до отриманої ліцензії за спеціальністю 051 «Економіка».

Підготовка здобувачів ступеня доктора філософії здійснюється:

- в аспірантурі Східноєвропейського університету економіки і менеджменту за очною (денною) або заочною формою навчання;
- поза аспірантурою (для працівників, які професійно здійснюють наукову, науково-технічну або науково-педагогічну діяльність за основним місцем роботи у відповідному вищому навчальному закладі).

До аспірантури на конкурсній основі приймаються особи (громадяни України, іноземні громадяни, а також особи без громадянства, що проживають на території України на законних підставах), які здобули ступінь магістра (освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліста).

Фінансування підготовки кадрів для громадян України та прирівняних до них осіб в аспірантурі здійснюється за рахунок коштів юридичних та фізичних осіб (на умовах контракту, зокрема за кошти грантів, які отримав Східноєвропейський університет

економіки і менеджменту на проведення наукових досліджень, за якими передбачається підготовка здобувачів ступеня доктора філософії).

Строки та порядок прийому заяв та документів для вступу до аспірантури Східноєвропейського університету

Прийом документів для вступу до аспірантури здійснює приймальна комісія разом із відділом аспірантури Східноєвропейського університету у такі терміни:

Етапи вступної кампанії	Терміни вступної кампанії	
	Денна, заочна	Заочна
Початок прийому заяв та документів	01 серпня 2018 р.	01 серпня 2018 р.
Закінчення прийому заяв та документів	29 серпня 2018 р.	23 листопада 2018 р.
Строки проведення вступних випробувань	3 04 по 08 вересня 2018 р.	3 24 по 28 листопада 2018 р.
Оприлюднення рейтингового списку рекомендованих до зарахування	Не пізніше 11 вересня 2018 р.	Не пізніше 30 листопада 2018 р.
Зарахування вступників	Не пізніше 29 вересня 2018 р.	Не пізніше 01 грудня 2018 р.

Для вступу в аспірантуру у встановлені терміни вступники подають на ім'я ректора такі документи:

- 1) заяву на ім'я ректора;
- 2) копію диплома (разом з додатком до нього) магістра (спеціаліста) із зазначенням здобутої спеціальності;
- 3) список опублікованих наукових праць і винаходів (за наявності);
- 4) рекомендацію Вченої ради відповідного університету (інституту) на наукову роботу (за наявності);
- 5) сертифікат на підтвердження знання англійської мови тестів TOEFL, або International English Language Testing System, або сертифікат Cambridge English Language Assessment (не нижче рівня B2 Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти або аналогічного рівня) (за наявності);
- 6) презентацію дослідницьких досягнень у вигляді реферату;
- 7) дві фотокартки 30 x 40 мм.

Паспорт та оригінали диплома про вищу освіту і додатка до нього, сертифікати на підтвердження знання англійської мови пред'являються вступником особисто.

Усі копії документів засвідчуються за оригіналами приймальною комісією/відділом аспірантури. Копії документів без пред'явлення оригіналів не розглядаються.

Особа, яка подає для вступу до аспірантури диплом, що виданий іноземним вищим навчальним закладом, допускається до вступних випробувань нарівні з іншими особами. Зарахування такого вступника здійснюється у разі успішного складання ним вступних випробувань та прийняття Вченою радою Східноєвропейського університету рішення про визнання його диплому.

Особливості організації прийому до аспірантури

Для прийому вступників на здобуття ступеня доктора філософії відповідним наказом ректора створюється приймальна комісія.

Для проведення конкурсного відбору при вступі до аспірантури приймальна комісія організовує прийом заяв і документів, вступні випробування, здійснює конкурсний відбір претендентів на зарахування.

До вступних випробувань допускаються особи, які вчасно подали усі необхідні для вступу документи згідно з цими правилами прийому.

Про допуск до складання вступних випробувань до аспірантури вступник повідомляється у тижневий термін. Оприлюднення списку осіб допущених до складання вступних випробувань здійснюється через офіційний веб-сайт Східноєвропейського університету.

Приймальна комісія може відмовити особі в допуску до проходження вступних випробувань до аспірантури виключно у зв'язку з неподанням у встановлений строк документів або поданням їх після закінчення встановленого строку.

Вступні випробування до аспірантури Східноєвропейського університету складаються з:

1) вступного іспиту зі спеціальності у вигляді співбесіди (в обов'язку програми рівня вищої освіти магістра (спеціаліста) з відповідної спеціальності) – ваговий коефіцієнт 0,5;

2) вступного комбінованого іспиту з іноземної (англійської, німецької або французької) мови в установленому обов'язі – ваговий коефіцієнт 0,25.

Вступник, який підтвердив свій рівень знання, зокрема англійської мови, дійсним сертифікатом тестів TOEFL, або International English Language Testing System, або сертифікатом Cambridge English Language Assessment (на рівні не нижче рівня B2 Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти або аналогічного рівня) звільняється від складання вступного іспиту з іноземної мови. Під час визначення результатів конкурсу зазначені сертифікати прирівнюються до результатів вступного випробування з іноземної мови з найвищим балом.

3) презентації дослідницьких досягнень у вигляді реферату з обраної спеціальності – ваговий коефіцієнт 0,25.

Оцінка результатів вступних випробувань здійснюється за шкалою від 100 до 200 балів.

ЗАПРОШУЄМО АВТОРІВ ДО СПІВПРАЦІ

У Східноєвропейському університеті економіки і менеджменту видається фаховий журнал «Вісник Східноєвропейського університету економіки і менеджменту».

Журнал включено до переліку наукових фахових видань України з економічних наук (наказ Міністерства освіти і науки України № 1328 від 21.12.2015).

Науковий журнал «Вісник СУЕМ» друкує статті за такими напрямками:

- економіка і організація,
- фінанси, банківська справа та страхування,
- інвестиції і ринок,
- облік і оподаткування,
- менеджмент і адміністрування,
- проблеми маркетингу,
- дослідження молодих учених.

Журнал виходить два рази на рік, статті приймаються до 15 квітня та 15 жовтня кожного року.

Статті слід надсилати електронною поштою на адресу journal3.suem@gmail.com. Після прийняття редакцією до друку (перевірки на відповідність вимогам та рецензування членами редколегії) необхідно подати (або надіслати поштою) до редакції журналу рукопис статті у паперовій формі, кожна сторінка підписана автором (авторами). Окремо подаються відомості про автора (ПІБ, місце роботи, посада, науковий ступінь, вчене звання, адреса, телефон, адреса електронної пошти).

Максимальна кількість **співавторів – не більше трьох.**

Автори подають **рецензію доктора наук** з висновком «Стаття відповідає вимогам та рекомендується до друку у науковому журналі «Вісник Східноєвропейського університету економіки і менеджменту».

Автори, які є аспірантами або здобувачами Університету, подають **висновок наукового керівника.**

Статті, що відхилені рецензентами, повертаються авторам на доопрацювання. Доопрацьована стаття надсилається до редакції в тижневий термін. Рукопис статті автору не повертається.

Автори оплачують вартість публікацій у розмірі **300 грн за обсяг 0,5 авторських аркушів (20 000 символів) та вартість поштових витрат (50 грн)**. При бажанні співавтора мати окремий екземпляр додатково сплачується **100 грн**. Оплата здійснюється після прийняття Редколегією позитивного рішення (автор повідомляється електронною поштою).

Копія квитанції про оплату подається електронною поштою.

Оплата у готівковій формі здійснюється в касі Університету, а безготівковою формою за такими платіжними реквізитами:

Одержувач платежу: ВНЗ «СХІДНОЄВРОПЕЙСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І МЕНЕДЖМЕНТУ» (у формі ТОВ), код 14204539 МФО 322313, р/р 26006000001174 АТ «Укресімбанк», вул. Н.-Левицького, 16, м. Черкаси, 18036 (призначення платежу: за друк статті, із зазначенням прізвища автора).

Обов'язкові елементи статті:

- **УДК** даної теми дослідження (зазначається у лівому кутку вгорі);
- **JEL Classification** даної теми дослідження (зазначається у правому кутку вгорі);
- **дані про автора** (українською, російською та англійською мовами): прізвище, ім'я та по батькові; науковий ступінь, вчене звання; місце роботи (навчання), посада;
- **назва статті** (українською, російською та англійською мовами);
- **анотація** (українською, російською та англійською мовами);
- **ключові слова** (не менше трьох та не більше восьми) українською, російською та англійською мовами;
- **постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок з важливими науковими чи практичними завданнями;**
- **аналіз останніх досліджень і публікацій, в яких започатковано розв'язання даної проблеми і на які спирається автор, виділення невирішених раніше частин загальної проблеми, яким присвячується дана стаття;**
- **формулювання цілей статті (постановка завдання);**
- **виклад основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням отриманих наукових результатів;**
- **висновки з даного дослідження і перспективи подальшого дослідження даної теми;**
- **література** (не більше десяти посилань на наукові джерела; посилання подаються по тексту у квадратних дужках; на кожне використане джерело, зазначене у розділі «література», по тексту повинно бути не менше одного посилання).

Вимоги до оформлення статті:

- редактор – Microsoft Word (розширення файлу doc або rtf);
- формат редактора для формул – Microsoft Equation;
- шрифт тексту – Times New Roman, 12 кегль;
- інтервал між рядками – 1;
- береги: лівий, правий, верхній, нижній – 4 см;
- для рисунків та таблиць: шрифт – Times New Roman, 10 кегль, інтервал між рядками – 1;
- рисунки, таблиці, діаграми створюються з використанням чорно-білої гами; кольорові графічні об'єкти, заливки та зноски не допускаються!
- обсяг статті (зі списком використаної літератури, таблицями, схемами тощо) 8–13 сторінок формату А4;
- матеріал статті оформлюється із зазначенням відповідних розділів;
- бібліографічний опис у списку джерел наводиться у відповідності до вимог МОН України.

За відсутності одного з перелічених компонентів, наявності великої кількості стилістичних, орфографічних і граматичних помилок, а також при оформленні, що не відповідає вимогам, матеріали Редколегією до розгляду не приймаються, не рецензуються та не повертаються автору.

Адреса редакції: вул. Н.-Левицького, 16, Черкаси, 18036.

Відповідальний секретар журналу Дешевенко Людмила Петрівна,
тел. (0472) 64-72-00 (внут. 101).

ВІСНИК СУЕМ № 2 (25), 2018

Науковий журнал

Засновник, редакція, видавець і виготовлювач
Східноєвропейський університет економіки і менеджменту

Свідоцтво про державну реєстрацію
серія КВ № 16612 – 5084Р від 23.04.2010.

Редактор О. М. Строгалова

Підписано до друку 24.10.2018. Формат 84x108/16.
Друк різнографічний. Гарнітура Times New Roman.
Ум. друк. арк. 11,7. Тираж 100 прим. Зам. № 18-43.
Адреса редакції, видавця, виготовлювача: 18036, м. Черкаси, вул. Н.-Левицького, 16
Телефон редакції: (0472) 64-72-00 (101), факс (0472) 64-73-00,
e-mail: journal3.suem@gmail.com

Надруковано на обладнанні СУЕМ

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи серія ДК № 3734 від 17 березня 2010 р.

Видається за рекомендацією Вченої ради СУЕМ

Статті проходять рецензування. Передрук і переклади матеріалів,
опублікованих у журналі, дозволяються лише зі згоди автора та редакції.
